

ŠTA RADNICI MOGU DA OČEKUJU?

ISTOVREMENO dok tužilaštvo i policija progone Zdravka Deurića i njegove saradnike, UNION-MEDIC Milana Selakovića se priprema da prisvoji Jugoremediju. Prenosimo saopštenje poverilaca i akcionara Jugoremedije koji ne odustaju od napora da spreče propast. Na skupu podrške njihovim naporima koji smo organizovali 16. marta u saradnji sa listom Republika postavili smo pitanje DA LI VLAST DOK JE VLAST MOŽE DA PRIZNA GREŠKU I DA JE ISPRAVI? Pitanje je i dalje aktuelno, a odgovor na njega sve izvesniji, naročito ako se ima u vidu da smo u međuvremenu saznali da je Milan Selaković član Pokrajinskog odbora SPS-a:

http://www.spsnovisad.rs/onama/odbor

Na ročištu 3. aprila očekuje se presuda u postupku za rehabilitaciju Draže Mihailovića. U susret okončanju postupka Antun Miletić nas ponovo podseća na neke od dobro poznatih činjenica o liku i delu čiju rehabilitaciju sud razmatra.

Na okruglom stolu u petak u 18h razgovaraćemo o posledicama koje na političko-ekonomski položaj radnika može imati evropska politika rehabilitacije kolaboranata i kompradora i restitucije njihove imovine.

Učitelj neznalica i njegovi komiteti

VREDNOST JUGOREMEDIJE SE USKLAĐUJE SA DUBINOM DŽEPA MILANA SELAKOVIĆA, A ZANEMARUJE SE PROCENA STRUČNJAKA

NAKON dve ipo godine akcionari i radnicu su još na ulici i bez ikakve nade da će ostati suvlasnici u Jugoremediji. Zašto?

Union Medic, tačnije njegov gazda Milan Selaković, došao je u Jugoremediju samo sa jednim ciljem – da prisvoji Jugoremediju bez i jednog dinara. Normalno je da kada uđete u prodavnicu da nešto kupite, da to i platite po ceni koju je odredio prodavac, a ne po ceni koju sami odredite prema tome koliko novca imate u džepu. Ali, u slučaju Jugoremedije Milan Selaković misli da on može da odredi cenu fabrike prema količini novca kojim on raspolaze. Napominjemo da trenutno, kao zakupac Union Medic duguje Jugoremediji preko 30 miliona neplaćene zakupnine, kao i da za protekle dve godine nije pokrenuo i još uvek ne namerava da pokrene celokupne proizvodne kapacitete u Jugoremediji, odnosno da ne upošljava broj radnika koji bi mogao biti angažovan. Ovo nepokretanje kompletne proizvodnje nije samo zato što Union Medic nama para za kupovinu sirovina, već i zato što ne dozvoljava da se u ovom trenutku, pre nego što ostvari svoju nameru da prisvoji fabriku, pokaže koliki su stvarni kapaciteti Jugoremedije, jer Selaković pokušava da sudu i javnosti prikaže da procenjena vrednost fabrike od 68 miliona evra nije tačna. U tom smislu želimo da upoznamo javnost da pogon za pravljenje tableta u Jugoremediji ima najviše GMP standarde, a dokaz tome jeste i činjenica da je, pored postojeće 72 Jugoremedijina licencirana leka koje proizvodi u fabrici, Milan Selaković uspeo da u pogonima Jugoremedije proizvede i Nitroglicerini, kupljeni lek iz palete Srboleka (fabrike koja je otišla u bankrot), a i brojni drugi lekovi lek se mogu proizvesti u pogonu Jugoremedije, zbog visokih GMP standarda koje fabrika ima. Ova činjenica, o mogućnosti proizvodnje svakog drugog leka čiji tehnološki postupak odgovara opremi u Jugoremediji, omogućava ogroman profit zbog velikog kapaciteta i mogućnosti takve proizvodnje. Takve činjenice o Jugoremediji Milan Selaković ne želi da obelodani, već pokušava da preko Heta Real Estate (naslednika Banke HipoAdrija) nametne stečajnom sudiji Pajtaševu da naredi novu procenu, i da kroz nju naprave najveću prevanu od sada u Jugoremediji – da u novoj proceni primene DNT metodu (prinosne metode, što znači da se vrednost fabrike formira na osnovu mogućnosti za prihodovanje, a u slučaju fabrike lekova to znači mogućnost za prodaju i proizvodnju lekova) na način da kao mogućnost Jugoremedije za prihodovanje prikažu novac od zakupnine koju fabrika u stečaju naplaćuje od Union Medica (a koju sam Union Medic trenutno i na plaća), a ne ono što mogu da zarade njeni proizvodni kapaciteti, odnosno hoće da prikažu da Jugoremedija osim mesečne zakupnine nema nikakv prinos, na osnovu toga što su mesto proizvodnje i licence prenete na Union Medic.

Neshvatljivo je da čovek koji nema para, Milan Selaković, uopšte i pomisli da podnese plan reorga-

nizacije Jugoremedije. Za to nema nikakvog logičnog objašnjenja osim da Selaković namerava da na kriminalan način prisvoji 100% vlasništva u fabrici i izbaci akcionare. U ovoj nameri mu svesrdno pomažu mnogi novinari iz Zrenjanina, i skoro sve institucije ove države, što znači da će sva javna preduzeća koja su povernici Jugoremedije (Srbija gas, EPS snabdevanje, Direkcija grada Zrenjanina i dr.), glasati za prevarni plan reorganizacije, jer će dobiti takav nalog od prvog čoveka Zrenjanina Gorana Kneževića.

Radnici i akcionari Jugoremedije se već više od deset godina bore protiv različitih scenarija prevare i lako mogu da prepoznaju i sadašnju situaciju.

Sadašnji scenario je započeo kontraverzni Rade Basta, ali se onda umesto njega pojavio novi „investitor“, Milan Selaković, koji je otkupio poslove od Baste, a zatim i od Dušana Davida Mladena. Svi oni imaju jedan cilj – prisvojiti Jugoremediju bez ikakvog ulaganja. Da bi to uradili moraju da osporavaju vrednost fabrike, to jest da izbrišu ono što su akcionari godinama ugrađivali u fabriku, očuvali i uvećali njenu vrednost. Danas, uz pomoć banke, preko Heta Real Estate pokušavaju da ubede javnost da su spasioi, a zapravo nastavljaju scenario preuzimanja fabrike bez akcionara i radnika. Neće im uspeti, jer poslednja procena po nalogu suda, na 68 miliona eura, potvrdila je da je imovina akcionara Jugoremedije daleko premašuje potraživanja od 28 miliona eura. Ko se usudi da zanemari ovo činjenicu, sud, podnosioci plana reorganizacije, procentilji ili bilo ko drugi, i ako se imovina akcionara nezakonitim radnjama obezvređi, biće to nastavak ugrožavanja ljudskih i manjinskih prava zbog kog se privatizacija Jugoremedije i našla na vrhu spiska 24 sporne privatizacije u Srbiji čije razrešenje traži Evropska komisija.

Selaković i njegovi partneri prete poveriocima da će, ako ne budemo glasali za njihov plan reorganizacije, fabrika otići u bankrot. Na toj uceni planiraju da prisvoje Jugoremediju. Pritom, zakupom je Selaković preneo licence lekova na svoju firmu Union Medic, tako da nakon bankrota nema kome da ih vrati, a može i biti u poziciji „preče kupovine“ iz banrota.

Godine su prolazile, akteri se menjali, a za Jugoremediju su svi uvek imali isti scenario: uzeti, a ne platiti. Nema razlike da li je ime Jovica, Rade, Dušan ili Milan.

Poverioci i akcinari bore se za šansu da ovo kažu široj javnosti, jer borba za javni interes u svakom normalnom društvu mora imati prednosti u odnosu na špekulacije par pojedinaca.

Zato pozivamo sve kojima je stalo do javnog interesa da podrže ovu borbu. Ako Jugoremediju prisvoje špekulanti i izbace akcionare, to će značiti da živimo u društvu bez volje za životom, bez snage da se brani i bez kičme da se usprotivi.

U Zrenjaninu, 26. marta 2015. godine

Poverioci i akcionari Jugoremedije •

za samoobrazovanje

Riliten

uciteljneznalica.org

društvena pitanja

Imenovati TO ratom

Rehabilitacijom vrše reviziju istorije Drugog svetskog rata na tlu Jugoslavije (2)

NA KOJOJ STRANI SU ČETNICI POD KOMANDOM DRAŽE MIHAILOVIĆA RATOVALI?

NESPORNO je da je Milan Nedić bio kvisling i direktno uključen u nemački okupacioni sistem u Srbiji, a da je Draža Mihailović 9. septembra 1941. godine sklopio sporazum sa njim o saradnji i 1942. legalizovao kod njega desetak svojih odreda, uz saglasnost Nemaca. I sam Draža je rekao: „90% Nedićevih oružanih snaga su moji vojnici.“

Ujedinjenjem svih tih snaga, i nedićevih, Ljotičevih i četničkih, formiran je septembra 1944. godine SRP-SKI UDARNI KORPUS na čelu sa generalom Miodragom Damjanovićem. Ovaj „korpus“ se žestoko sa Nemcima borio protiv jedinica NOVJ na prilazima Beogradu, i pretrpeo velike gubitke, a ostatak se sa nemcima povlačio do Soče u Sloveniji i tu su se predali saveznicima. Oni su ih sve strpali u logor Emboli u Italiji, a zatim prebacili u Y Mister lager u Nemačkoj.

Saveznici su imali u glavnom štabu i većim vojnim formacijama Draže Mihailovića engleske i američke vijne misije, kao i u glavnom štabu i divizionima NOVJ. Uglavnom ti članovi su pripadali: engleski SOE-u (Special Operation Executive), a amerikanci OSS-u (Office for Strategic Services) i PWB-u (Psychological Warfare Branch), tj. 662 obaveštajca koji su svojim nadležnima slali izveštaje – informacije. U tim dokumentima tačno se navodi ko se bori na strani Saveznika, a ko na strani Osovine.

Tako je engleski SOE major Boj 29. decembra 1942. godine između ostalog napisao u svom izveštaju: „... Da se generalu Mihailoviću ne može slati oružje za borbu protiv partizana koji se jedino bore protiv Osovine... general Mihailović otvoreno saraduje sa Italijanima... Draža Mihailović je kvisling isto kao i Nedić... Odredi generala Mihailovića uopšte ne vode borbe, njegove depeše o sabotažama na železničkim prugama i rušenju pojedinih objekata su neistinite...“

Englezi su budno pratili delatnost četnika, prvi je bio kapetan Bil Hadson, drugi pukovnik Bejli, a treći general Armstrong. Ovaj general je napisao pismo Draži Mihailoviću gde između ostalog stoji: „... Da govorim bez oklišenja duboko sam razočaran jer niste izvršili dve operacije koje su od vas zahtevane...“ Reč je o rušenju mosta na Moravi i Ibru. General Armstrong je prikupio sve izveštaje SOE od 1942. godine, kao i odluku Ministarstva inostranih poslova svoje zemlje (Velike Britanije) od 18. februara 1944. godine da se ljudstvo iz misija puvuče od Draže sa obrazloženjem: „Mi šaljemo pomoć, a on se ne bori protiv Nemaca...“ I zaista svo ljudstvo Engleza tokom 1944. godine napustilo je Dražu, kao i sam general Armstrong 30/31. maja 1944. godine. Osnova za to bili su

brojni izveštaji da se četnici ne bore na strani Saveznika već da saraduju sa Nemcima, vezani brojnim ugovorima o nenapadanju i naoružavanju, kao i sa kvislinzima – Nedićevim, pa i ustaškim formacijama NDH.

Vlada SAD je sve do Teheranske konferencije 28. novembra – 1. decembra 1943. godine pomagala moralno, materijalno i politički jedino četnički pokret Draže Mihailovića. Premda je bila obavještena od strane OSS još 11. maja 1943. godine da četnici pod komandom Draže Mihailovića na italijanskom okupacionom području, tj. italijanskim vojnim garnizonima imaju trostruku ulogu: „Da aktivno vode operacije protiv partizana, da vrše antisavezničku propagandu i da vrše pomoćnu policijsku službu pod italijanskom kontrolom...“ Posle te konferencije već 9. decembra 1943. godine usledilo je saopštenje ministra spoljnih poslova SAD da će vlada SAD pomagati četnike i pratizane. A američki kapetan u svom izveštaju od 25. decembra 1943. godine piše: „... da bi četnici već jednom trebalo da poverdu borbu protiv okupatira...“ (Mensfeld).

Naravno da su menjanju politike i stava SAD umnogome doprineli američki novinari, a led je probio „Dejli Voker“, a zatim „Njujork Tajms“, a posebno poznati novinar Sulzberger.

Kod četnika i posebno Draže Mihailovića najviše su proveli, i to od 27. septembra 1943. do 15. marta 1944. godine Đorđe Musulin, Valter Mensfeld i Albert Sajct. Pre odlaska i boravka kod Draže skoro punih šest meseci, potpukovnik Sajct je zatražio od Draže „... garancije da će američka pomoć biti iskorišćena odmah za borbu protiv Nemaca...“

Umesto Sajcta u štab Draže Mihailovića je došla nova misija na čelu sa pukovnikom Mek Daulom, navodno sa širim ovlašćenjima i to 26. avgusta 1944. godine. Međutim, ta šira ovlašćenja su bila da se sastane sa predstavnicima Nemačke i pokuša da ih nagovori da se predaju na Balkanu i tako izbegnu poraz i silne gubitke. Preko Draže Mihailovića uspeo je da se tri puta sastane sa predstavnikom Hemana Nobjahera – opunomoćenikom Ministarstva spoljnih poslova Nemačkog Rajha za jugoistok, ali bez nekih rezultata. Sve se to dogodilo kada je Crvena armija bila na domak Dunava i granica Srbije. Mek Daul i Draža Mihailović su u toku borbi za Beograd pobešli u Bosnu. Četnici od Mek Daula i njegove misije nisu imali takoreći ništa, sem što ih je pohvalio i obećao i dalje pomoć. On je sa dela planine Ozren 29. oktobra 1944. godine avionom otišao za Bari u Italiju. Tek u sedištu OSS je rekao da je „lično uočio i uverio se da postoji saradnja Dražinih komandanata sa Nemcima...“ Tada je napisan i izveštaj OSS u Bariju u kom između ostalog piše: „... Nema nikakvog dokaza da partizani saraduju sa neprijateljem u borbi protiv četnika Draže Mihailovića, dok naprotiv ima ogromna većina sudski pravovajanih dokaza da četnici saraduju sa Nemcima u borbi protiv partizana...“

Antun Miletić, istoričar

nastavak u sledećem broju

Zajedničke borbe JVUO i Nemaca

A Andrijevička operacija / Antipartizanska ofanziva u istočnoj Bosni 1944.

B Bitka za Konjic 1943. / Bitka za Prijedor 1944. / Borbe za Jajce 1942. / Borbe za Kruševac 1944. / Borbe za Trebinje 1944.

Č Četnička ofanziva u istočnoj Bosni 1944.

D Desant na Drvar / Durmitorska operacija

Zajedničke borbe JVUO i Nemaca

P Proboj Armijske grupe E iz Grčke / Proboj Armijske grupe E kroz istočnu Bosnu / Proboj četnika i Nemaca iz Crne Gore / Proboj četnika i Nemaca iz Srbije / Prodor NOVJ u Srbiju proleća 1944. / Prva banjalučka operacija

S Sabotaže u Srbiji u Drugom svetskom ratu / Snježničko-trusinska operacija / Bitka za Srbiju 1944.

T Topličko-jablanička operacija Z Zaseda u Popovom polju 1944. / Zimske operacije u Jugoslaviji 1943/19

KRENUO bih od jedne vrste amandmana na pitanje ovog skupa: da li vlast, dok je vlast, može da prizna grešku i ispravi je. Amandman bi otprilike glasilo ovako: „da li vlast hoće da ispravi grešku“. Da bismo na to pitanje odgovorili moramo da vidimo kakva je to vlast u pitanju. Odgovor na ovo pitanje smo naviknuti da tražimo na osnovu tabloidnog posmatranja individualnih osobina, kvaliteta i mana onih koji je čine. Tako je neki političar „kulturniji“, „veći gospodin“ itd, ali istovremeno u narodu, sasvim ispravno, prevladava mišljenje da su „svi isti“.

Razlike između različitih vlasti treba tražiti u polju njihove strategije. Svaka vlast mora da ima nekakvu strategiju, putem koje će ujedno da reprodukuje i *društvo* i *sopstvenu poziciju* u tom društvu, poziciju na vrhu klasnog sistema. Budući da se nalazimo u klasnom kapitalističkom društvu, kom je nepravda inherentna, u kom je nemoguće zadovoljiti potrebe svih i ujedno proizvoditi situaciju u kojoj se konstantno maksimizuju profiti, koja bi onda bila strategija svih peotokobarskih vlasti do danas? Ono što je zvučanica politika nakon 5. oktobra, mada se sa tom politikom koketiralo i mnogo

ranije u SFRJ i u SRJ, jeste politika MMF-a, tipičan neoliberalni recept koji prepisuje otvaranje stranom kapitalu, privatizaciju industrije i javnih službi, liberalizaciju tržišta rada i strogu kontrolu nad monetarnom politikom, što sve ujedno čini uslove za pristupanje naše tzv. „periferne ekonomije“ u članstvo u Evropskoj uniji. Dakle, privatizacija, proces o kom je ovde reč, jedan je od stubova strategije vlasti za održanje sopstvene pozicije i za nekakvu vrstu društvene reprodukcije.

Privatizacija je, isto tako, deo tog tržišno-integracijskog i evro-integracijskog modela, koji nam je nakon 2000. godine ponuđen kao jedini bez-alterantivni lek za katastrofalno stanje koje smo preživljivali osamdesetih i devedesetih godina na ovim prostorima. To, dakle, nije karakteristično samo za Srbiju, već i za ceo region i za celu Istočnu Evropu, pa i van Evrope, to važi za sve zemlje koje ne čine „centar“, to jest koje nisu tzv. „razvijene zemlje“ kapitalističkog Zapada. Kada imamo tu situaciju da je strategija diktirana „sa strane“, u startu bi se trebalo postaviti pitanje koji su tu čiji interesi. To je s jedne strane plodno tle za različite teorije zavere, ali je realnost takva da različite društvene grupe ispaštaju

Petak 3. april 2015. godine u 18.00h
Učitelj neznalica i njegovi komiteti
Resavska 21, stan br. 5, Beograd

Učitelj neznalica i njegovi komiteti
pozivaju vas na okrugli sto

ŠTA (JOŠ) RADNICI MOGU DA OČEKUJU OD NOVE REZOLUCIJE EVROPSKOG PARLAMENTA O SRBIJI?

PROŠLOG petka smo razgovarali o poglavljima Rezolucije o izveštaju o napretku Srbije za 2014. godinu koja se odnose na radnike u smislu prava iz radnog odnosa i mogućnosti zapošljavanja, kao i u smislu kažnjavanja krivaca za pljačku u privatizaciji http://centarsavremenepolitike.rs/2015/03/13/rezolucija-evropskog-parlamenta-od-11-marta-2015-o-izveštaju-o-napretku-srbije-za-2014-hr-prevod/. Ocenili smo da je EU odustala od zahteva za kažnjavanje pljačke koji je postavila vlastima u Srbiji 2012. godine i da je njena zabrinutost za prava zaposlenih puka retorika. Zaključak razgovora bio je da ćemo nastaviti da tragamo za načinom kako da radnici ostvaruju svoje političko-ekonomske ciljeve oslonjeni isključivo na sopstvene snage i uzajamnu podršku.

Na okruglom stolu 3. aprila razgovaraćemo o još jednom poglavlju Rezolucije veoma važnom za političko-ekonomski položaj radnika, poglavlju 31. u kom Evropski parlament „poziva vladu Srbije da u potpunosti i bez diskriminacije sprovede zakon o rehabilitaciji; predlaže vladi Srbije i da dodatno izmjeni zakon o vraćanju oduzete imovine kako bi se otklonile sve postupovne i zakonske prepreke vraćanju u naturi“.

Verovatno više nikoga ne iznenađuje što se rehabilitacija i vraćanje oduzete imovine nalaze u okviru istog poglavlja Rezolucije. Rehabilitacija kolaboracionista i restitucija privatne imovine oduzete nakon Drugog svetskog rata deo su iste politike, antikomunističke.

Šta radnici mogu da očekuju od sprovođenja Zakona o rehabilitaciji „u potpunosti i bez diskriminacije“, i unapređenja propisa o restituciji? Da li takva vladajuća politika ima veze sa radnicima, da li traži njihov odgovor, i kakav?

KADA SU RADNICE I RADNICI JUGOREMEDIJE POBEDILI, TO JE BILA NAJSVETLIJA TAČKA

takve strategije, i to vidimo i sada kao što se videlo i tokom različitih sukcesivnih kriza u dvadesetom veku.

Kakve to veze ima sa krizanjem Jugoremedije i sa svim ovim optužbama protiv njih? Kada su radnici i radnice Jugoremedije, i u tom trenutku male akcionarke i akcionari, korišćenjem praktično svih pravnih i van-pravnih sredstava radničke borbe, uspeali da ospore tzv. „spornu privatizaciju“ – a u prvom delu izlaganja cilj mi je bio da pokažem da je privatizacija *kao takva* sporna, budući da tvori deo te strategije koju preživljavamo sve ove godine – kada su radnice i radnici Jugoremedije pobedili, to je bila najsvetlija tačka radničkih borbi u celoj zemlji. Bili su primer drugima. Takva borba jednostavno ne može da opstane, jer je to nedopustivo za svaku vlast sa takvom strategijom opstanka i reprodukcije sistema. Vlast je svesna da ne može da dopusti da cvetaju stvari koje se direktno usecaju u njenu strategiju, jer iako ne nude nužno u prvom koraku alternativu, one otvaraju prostor za diskusiju o njoj, odnosno prilično jasno pokažu da postojeća strategija nema rešenja za probleme velike većina stanovništva. **Matija Medenica, Marks21** •

Izdavač:
Učitelj neznalica i njegovi komiteti

Urednik:
Ivan Zlatić

Dizajn i prelom:
Matija Medenica

donator:

FONDACIJA ZA OTVORENO DRUŠTVO • OPEN SOCIETY FOUNDATION

partneri:

Savez za radničko društvo